

gazdag vagy szegény, tudós vagy tudatlan. Tisztelj és szeress minden embert, de félni ne félj egytől se.

— Az igazat becsüld feljül a vakitónál, az álló napot a futó meteor-nál. Az igazság az a hatalom, mely a világot meggyőzi.

— Nem az ismeret mennyisége, hanem minősége határozza meg a szellem méltóságát.

— A vallást csak az foghatja fel, a ki maga is vallásos.

— Kevés ember ismeri még, hogy mi az ember. Ismerik ruháját, ábrázatát, vagyonát, rangját és bolondságait, külső életét, de az embert nem ismerik.

— Tanuld meg, hogy az emberi dolgokban a leghatalmasabb ügyvivő mégis a komoly tanulmány és a hallgatva érlelt gondolat.

— Építsd fel magadban az akarat erélyét, az elvnek erősségét, az érzelemnek fenségét, melyek a külső változásokkal szembeállnak, s erőt adnak mind a szerencsében, mind a balsorsban.

T. olvasóinkhoz!

Midőn e füzetünkkel a „Ker. Magvető“ jelen évfolyamát bezárjuk, egyszermind meleg köszönetünket fejezzük ki azért a szives pártfogásért, melylyel a t. olvasó közönség folyóiratunkat ez évben is megajándékozta. Szeretettel kérjük fentartani továbbra is e pártfogást, hogy a tovatünő évek ne látszassanak egyebet jelezni állandó viszony-nál. Ha a multból kedves emlékek kötnek össze, ezek legyenek kölcsönösen biztos ígéretek a jövőre. — Szerencsés és boldog új esztendőt!

A szerkesztőség postája.

Koncz József urnak. Marosvásárhely. A Péchy Simonra vonatkozó igen becses adatokat örömmel vettük, de éppen füzetünk zártakor, s így közlésük a jövő füzetre kellett hogy maradjon. Köszönet szives fáradozásáért, melylyel ama reánk nézve igen nevezetes kor történetét felderíteni törekszük. Fogadja meleg üdvözetünket!

A R A N Y K Ö N Y V.

Marosi Gergely-siremlék és alap.

T. Szerkesztő ur!

Sz.-Keresztur, 1882. nov. 24.

Marosi Gergely siremlékének felállítása, mely f. évi junius 24—25-re volt kitűzve, de az alkalmatlan időjárás miatt el kellett hogy maradjon — nov. 7-én hajtatott végre. A sirkő a nemes porok felett a timafalvi temetőben áll. Jánosfalvi pap Darkó Sándor ur bányájából való; két és fél-méter magas, csinos és proportionalis kivitelű. Ára a felállítási költségekkel együtt 60 frt.

Marosi Gergely gymnasiumi igazgató tanárnak barátai, tanítványai, kartársai s ismerőseitől e célra gyűlt összegecske a helybeli népbankban 98 frt 31 kr-ra szaporodott. Ebből a megmaradott 38 frt 37 kr „Marosi Gergely-alap“ czimen alapítványul tétetett le a sz.-kereszturi gymnasium tanulói javára. Ehez a néhainak nője ígért 1883. januárban fizetendőleg 50 frtot. Az alapnak, a mikor 100 frt leszen, kamatja évenként a nyári vizsga végén kiadandólag, az irt célra használtatik fel. — E szerint Marosi Gergely porait őrzi egy csinos kő a temetőben, emlékéét pedig egy szerény ala-

pitvány azon iskola kebelében, a melyben ő odaadással és haszonnal működött; a melynek jövője, anyagi és szellemi gyarapodása állott mindenek felett szeméi előtt.

Midőn a fentieket nyilvánosságra hozom, egyszersmind újból köszönetemet fejezem ki azon nemes szívű adakozók iránt, a kik adományaikkal lehetőségessé tették, hogy elhunyt kartársunk, barátunk siremlékét előállíthattuk és még, e romlandó emlék mellé, egy maradandót, állandót is létesíthettünk, egy, a nevét viselő, szerény alapítványban.

E levelem közlését kérve a szerkesztő urtól, vagyok stb.

Sándor János.

Adakozás a f. évi nov. 2-án tűzvész által sujtott toroczkó-szentgyörgyi ekkla részére a kolozsvári ekkléziából:

Ferencz József püspök 5 frt, Berde Mózes 5 frt, Ferenczy Mózes 3 frt, Szabó Mózes 2 frt, özv. Groisz Gusztávné 3 frt, Haller Rezsóné 3 frt, Pap Mózes 2 frt, özv. Sándor Istvánné 1 frt, Jánosi Gerő 1 frt, özv. Nagy Elekné 6 frt, Bágyi Kálmán 1 frt, Fekete Pál 5 frt, Czetz Péter 2 frt, özv. Kriza Jánosné 1 frt 50 kr, Kovácsi Antal 1 frt, Boros György 1 frt, Fodor Gyula 1 frt, Venczel János 50 kr, Szentpéteri Pál 50 kr, Albu József 50 kr, Gebhárdt Döme 2 frt, Katinian Sándor 50 kr, Ambrus Gergely 1 frt, Pilder József 50 kr, Farkas Albert 50 kr, Csekme Antal 50 kr, Pap János 50 kr, Wipf József 50 kr, Bakcsi Jenő 50 kr, Fehér Sándor 50 kr, Székely József 50 kr, Kapusán György 20 kr, Schottl Albert 50 kr, Ajtai 50 kr, Végh Lajos 40 kr, Nagy Sándor 30 kr, Mathesius 30 kr, — az előbbi 21 adakozó Fodor Gyulától kezdve a helyb. távirda derék személyzete, kik vallás-különbség nélkül járultak közre becses adományaikkal, — özv. Gyergyai Ferenczné 5 frt, Árkosi Lajosné 2 frt, Vécsei Sámuel 3 frt 70 kr, N. N. 1 frt, Kozma József 1 frt, Hunvald Lipót 1 frt, Demeter 1 frt, Jelen M. József 30 kr, Hutflész Károly 2 frt, Várady Károly 3 frt, Szász Ádám 3 frt, Puskás Béla 1 frt, Benkő Mihály 1 frt, Gyulai László 2 frt, az Unitár. ekklézsia 10 frt, Berde Áron 5 frt, Brassai Sámuel 5 frt, Sárdi István 1 frt, Turcsányi Gyula 1 frt, dr. Bartók István 1 frt, Molnár Sándor 2 forint, dr. Gálfy Endre 3 frt, Mózes András 1 frt, Benczédi Gergely 1 frt, Péterfi Dénes 1 frt 50 kr. Összesen: **113 frt 20 kr.**

S a midőn e szives adományokért legmelegebb köszönetet fejezek ki, egyszersmind tudomásul hozom, hogy az illető összeget átszolgáltattam Főt. Ferencz József püspök urnak, ki azt már el is küldötte, hogy a szenvedők nyomorán némileg is enyhítve legyen*.

Kolozsvárt 1882. dec. 14-én.

Péterfi Dénes
unitár. lelkész.

Ugyancsak a fennebbi célra a Főt. püspök urhoz érkeztek adományok a Sepszi Miklósvár körből is: A szentkirályi egyház 4 forint, Farkas Sándor 1 frt, a kökői egyház 5 frt, a laborfalvi 5 frt, a kilyéni 2 frt, a kálnoki 5 frt, a köröspataki 9 frt, az árkosi 10 frt, a nagyajtai 8 frt, a bölöni 15 frt. Összesen 62 frt, mely öszszeg is elküldetett. — A szükség nagy és égető. További adományok hálával fogadtatnak.

Helyreigazítás. Folyó évi 4. füzetben az alsósíménfalvi templomi szószékre tett adakozók névsorából kimaradt: Székely Jánosné, dicső-szent-mártoni felső népisk. igazgatóné, ki 1 frttal járult a nemes célra.

KERESZTÉNY MAGVETŐ

XVIII-ik évfolyamára.

A „Ker. Magvető“ a következő évvel a tizenennyolczadik évét fogja köszönteni. Midőn egy folyóirat megett egy ily mult áll, s az olvasó közönség, mely mindig tántoríthatatlan ragaszkodással pártolta, ismeri fejlődése történetét, irányát és jelenlegi berendezését, csaknem mellőzhetnők az előfizetésre felhívásban a programmadást. Azonban tesszük azt ez alkalommal azért is, hogy t. olvasóinkat továbbra is biztosítsuk, hogy mi a már ismert irányban és módon kívánunk tovább haladni és egyedüli célunk: a vállalatnak a meglevő alapokon továbbfejlesztése.

Mi rendíthetetlenül állunk ama hitnézeti irány mellett, melynek a „Ker. Magvető“ a magyar protestáns egyházi irodalomban liberális oldalon, mint folyóirat, egyedüli képviselője, s mely nem más, mint a tiszta keresztény theismus, melynek fentartásával és terjesztésével, úgy vagyunk meggyőződve, folyóiratunk egyetemesebb vallási érdekeknek teszen szolgálatot. E mellett továbbra is szem előtt tartjuk azokat a specialis érdekeket, melyek az egyházra gyakorlati szempontból vonatkoznak.

S az itt kifejezett célokra, mint eddig, úgy ezután is, adni fogunk tanulmányokat, értekezéseket, hit-bölcseleti, történelmi és másnemű essay-eket és dolgozatokat, s azon kívül az oktatás- és nevelésügynek is kellő tért szentelünk, s az egyházi és oktatásügyi mozgalmakat figyelemmel kísérvük és kisebb rovatainkat fentartjuk.

Dolgozótársaink, kik minket csupa nemes ügyszeretethől sziveskednek nagybecsű munkálataikkal támogatni, oly férfiak, kiknek neveire büszkék vagyunk, hogy vállalatunkat ékesítik. Azok közt hazánk nem egy elsőrangú írójával találkozik az olvasó. S e dolgozótársak sziveskednek közreműködni tovább is s az egyházi szemlét állandóan ugyanaz a kitünő toll fogja vezetni, mely eddig vezette s külföldi munkatársunk érdekes tudósításait folytatja.

S így reméljük, hogy t. olvasóink igényeit a jövőben is ki fogjuk elégíteni és igen becses pártfogásukat kiérdemelni, a mit tisztelettel kérünk is. Óhajtanók egyszersmind, hogy ne csak régi barátainkat üdvözölhetnők jövő évi előfizetőinkül, hanem velük együtt számos általuk hozott újakat is, hogy így vállalatunknak minél szélesebb körre terjedését láthatnók, mi nekünk a folyóirat fentartására minden anyagi előny nélkül tett fáradozásainkért kedves jutalom lenne.

Előfizetési ár, mint eddig, egész évre: **2 forint.** **Pártoló díj:** **4 forint**, mely összeget a szerkesztők egyikéhez (Kovács János, tivolí-utcza 9. sz.) január végeig a lehető pontossággal beküldeni kérünk.

Kolozsvárt 1882. december 19.

Péterfi Dénes és Kovács János

kiadó-szerkesztők.